

tatio earundem. Ita *Laym.* L. 4. t. 10. c. 7. n. 14. cum *Suarez.* Vide c. *relinqui noluimus.* L. 3. Decr. tit. 44. de custod. Euchar., ubi energice ita habetur: *Sunt et alii, qui non solum Ecclesias dimittunt incultas, verum etiam vasa ministerii, et vestimenta ministrorum, ac pallas altaris, nec non ipsa corporalia tam immunda relinquent, quod interdum aliquibus sunt horro...* Sub finem additur: *Praecipimus, ut oratoria, vasa, corporalia et vestimenta praedicta munda et nitida conserventur; nimis enim videtur absurdum in sacris sordes negligere, quae dedecent etiam in profanis.*

ARTICULUS III. *De Simonia.*

Ad sacrilegium reale pertinet Simonia, ut probat *Suarez* T. 3. de Relig. L. 3. c. 1. Fusce haec materia agitatur in Jure Can. Nos hic breviter de ea agemus.

§. I. *Quid et quotplex sit Simonia.*

478. Praenotandum I. *Simonia* (quod nomen trahitur a Simone Mago, de quo Act. 8. legitur: *Pecuniam Apostolis obtulit dicens: Date et mihi hanc potestatem, ut, cuicunque imposuero manus; accipiat Spiritum S.*) definitur *studiosa voluntas emendi aut vendendi aliquid spirituale, vel spirituali annexum.* *Suar.* 1. c. n. 9. cum *S. Thom.* 2. 2. q. 100. a. 1. quam definitionem *S. Antonin.* 2. p. tit. 1. c. 5. §. 1. sic explicat: *Studiosa dicitur, id est, deliberata: nam sola deliberatione rationis potest committi istud peccatum, sed non punitur judicio Ecclesiae, nisi procedat ad extra.... Nomine emptionis, et venditionis intelligitur omnis contractus non gratuitus.*

479. II. *Simonia* 1. alia est *juris divini, vel naturalis*, quae prohibetur jure divino propter intrinsecam suam malitiam, quando scilicet pro temporali datur res proprie, et in se spiritualis, ut gratia sanctificans, Sacra-menta, consecrata hostia, sacri Ordines, Ss. Reliquiae etc. Alia est *juris Ecclesiastici*, quae non intrinsece, sed tantum ideo mala est, quia ab Ecclesia prohibita.

480. 2. *Simonia* utraque iterum triplex est, *Mentalis, Conventionalis, et Realis.* *Mentalis* non est propositum tantum internum, sed actio externa facta ex intentione simoniaca, exterius tamen non manifestata, v. g. si quis alteri exhibeat temporale, ut eum ad spirituale reddendum tacite obliget, vel si spirituale conferat, ut alium obliget ad temporale, vel qui tempore dat, quasi id beat ex justitia pro spirituali, vel vice versa, ita tamen, ut pactum expressum nec intercedat, nec antea intercesserit. *Laym.* L. 4. t. 10. c. ult. §. 6. n. 67. *Conventionalis* est pactio simoniaca expressa, sed neendum executioni data; quando ex neutra parte traditio facta est, dicitur *pure conventionalis*; si tantum ex parte unius, dicitur *mixta*, v. g. si beneficium collatum sit, non tamen traditum pretium. *Realis* est pactio simoniaca ex utraque parte completa tum per traditionem rei spiritualis, tum pretii temporalis.

*„Munus, lingua, timor, caro cum fama populari,
„Non faciunt gratis spiritualia dari.*

481. 3. Ex Jure Ecclesiastico alia est simonia *Confidentialis*, quae committitur, si quis propria auctoritate, et absque espresso Pontificis consensu beneficium sive simplex, sive curatum alteri quocumque modo pro- curet eligendo, praesentando, confirmando, instituendo, resignando cum certa confidentia, h. e. espresso vel tacito pacto, ut is, cui procuratur, idem beneficium ipsi procuranti, vel alteri resignet, aut pensionem vel fructus ex eo praestet. Vide *Laymann* l. c. §. 8. Haec specialis simonia a

Pio IV. in Bulla *Romanum Pontificem*, et a Pio V. in Bulla, quae incipit: *Intolerabilis, ut perniciosissima damnata et.*

§. II. *Principia generalia de Simonia.*

482. *Principium I.* Ad peccatum simoniae requiritur 1. Ut materia sit spiritualis vel spirituali annexa. 2. Ut pretium, vel quasi pretium sit temporale (excepta simonia confidentiali). 3. Emptio vel venditio, quibus verbis intelligitur quodlibet pactum, vel contractus non mere gratuitus.

483. Q. I. Quid intelligatur nomine materiae spiritualis, quae est ob-jectum, circa quod simonia versatur. R. Intelligitur id omne, quod vel ex se, aut ex institutione Dei vel Ecclesiae ad animae salutem, et ordinem bonorum supernaturalium spectat. Alia quidem sunt *spiritualia in se et formaliter*, ut gratia sanctificans, dona Spiritus S., character sacramentalis etc. Alia *causaliter*, quae sunt causae donorum supernaturalium, ut sacramenta, et sacramentalia, v. g. Benedictiones nuptiarum, aquae, olei etc., consecratio Ecclesiae, Altaris, Calicis etc.; item officia ecclesiastica et divina, et functiones sacrae, orationes tum publicae, tum privatae etc. Alia *effective*, quae tanquam effectus procedunt a causa, vel potestate spi-rituali, ut patratio miraculi, collatio Baptismi, Confirmationis, Ordinum etc. Vide *Laym.* l. c. §. 4.

484. Q. II. Quid intelligatur per annexum rei spirituali, quod pariter est objectum sive materia simoniae. R. Tripliciter potest aliquid esse annexum. 1. *Antecedenter*, ut jus patronatus, electio, praesentatio, collatio, quae praesupponuntur, et ordinantur ad beneficia, et officia ecclesiastica. 2. *Annexum concomitanter*, quod scilicet intrinsece conjunctum est cum re spirituali, ut est labor corporalis in administratione sacramentorum, in sacrificando etc. 3. *Annexum consequenter*, quod tanquam causam aliquid spirituale praesupponit; sic jus percipiendi redditus ecclesiasticos, decimas, jura stolae etc. praesupponit officium ecclesiasticum tanquam radicem. Vide *P. Engel de simon.*, *P. Laym.* l. c.

485. Q. III. Quid intelligatur per pretium in ordine ad committendum simoni. R. Communiter vocatur munus, quod *juxta S. Thom.* 2. 2. q. 100. a. 5. et c. *sunt nonnulli* 1. q. 1. dividitur in munus a manu, munus a lingua, et munus ab obsequio: per munus autem hic non intelligitur donum libe-rale ac mere gratuitum, sed debitum justitiae commutativa, inducens gravamen aliquod ac onus. *Laym.* l. c. §. 3. n. 25. Per *manus a manu* intelli-gitur non tantum pecunia, aurum, argentum, vestes et similia, quae emi, aut vendi solent, sive sint mobilia, sive immobilia, sed etiam quaelibet res temporalis pretio aestimabilis, item remissio debiti, promissio remit-tendi, solutionis dilatio, mutui datio (*Laym.* l. c.) imo et anticipata solutio *juxta Spor.* hic n. 43. ut si quis alteri conferat beneficium cum pacto vel conditione, ut remittat debitum c. *veniens* 10. de testib. *Munus a lingua* dicitur laus, commendatio, patrocinium pro aliquo interponendum vi pacti expressi vel taciti, ut res spiritualis conferatur, vel vicissim, v. g. si quis paciscatur ita: *Commendabo te apud Principem, si ecclesiasticum benefi-cium mihi conferas.* *Laym.* l. c. n. 26. Per *munus ab obsequio* intelliguntur quaecumque obsequia alicui praestita vel praestanda sub obligatione con-ferendi beneficium ecclesiasticum, vel aliam rem spiritualem. *S. Thom.* l. c. *Laym.* hic addit, simoni non esse gratis alicui servire cum spe, ut in obsequiorum remuneracionem ad ecclesiasticum beneficium quis pre-sentetur, aut instituatur: neque ab Episcopo, aut patrono simoni com-mitti, si ob talium remuneracionem, vel ob perspectam hominis industriam, jus aliquod spiritualis beneficii conferat.

486. Q. IV. Quale pactum requiratur ad hoc, ut committatur simonia. R. Requiritur expressum vel saltem tacitum, h. e. deliberata voluntas obligandi alterum ad spirituale dandum pro temporali, aut vicissim. Id quod Lessius de simon. dub. 6. bene explicat his verbis: *Non tantum fit verbis expressis et directis sed etiam obscuris et obliquis, interdum nutibus, vel sola pretii oblatione in speciem donationis, tamen ex circumstantiis adverti potest.* Quod si vero ex alio titulo vel motivo v. g. ex gratitudine pure naturali aliquid promittatur, aut pro accepto beneficio detur aliquid temporale, non est simonia. Frequentissime tamen titulo gratitudinis palliatur tantum et committitur vera simonia, quia intercedit pactum saltem implicitum; dum partes expresse quidem non contrahunt, ex circumstantiis tamen satis colligitur, quod dans spirituale velit obligare ad retrahendum temporale, uti contingit per sequentes formulas: *Ero tibi gratus; gratias reales referam; ero tibi obstrictus, si conferas hoc vel illud beneficium.* Sub his vel similibus terminis latet simonia. 1. Si per eo exprimitur intentio se aut alterum obligandi ad dandum spirituale pro temporali, et vicissim. 2. Si promittatur, detur, vel accipiat temporale tanquam proportionata compensatio rei spiritualis, et non in signum purae gratitudinis antidoralis. 3. Si promittatur, vel detur temporale pro spirituali, aut vicissim, non quidem ut pretium, sed ut motivum dandi spirituale. Vide prop. 45. ab Innoc. XI. damn. item c. 18. et 39. de simon. Vide etiam prop. 22. ab Alex. VII. damn.

487. Princ. II. Simonia ex genere suo est peccatum mortale. Reiffenst. hic n. 21. vocat certam omnium. Patet 1. ex illis verbis Act. 8. *Pecunia tua tecum sit in perditionem, quoniam donum Dei existimasti pecunia possideri.* 2. Ex ss. canonibus, ubi appellatur simonia execrable vitium, turpisimum lucrum, simoniaca pestis, haeresis etc. Vide c. reperiuntur et c. quicunque c. I. q. 1. Malitia hujus vitii consistit in eo juxta Herzig P. 2. n. 182. quod res sacra et spiritualis ita vilipendatur, ut censeatur hominum arbitrio subjecta, nec pluris aestimanda, quam temporale. Addit Babenst. de simon. n. 39. gravissime injuriosum Deo esse hoc vitium, ut speciali auctori rerum sacrarum spiritualium. Neque in isto vitio excusat parvitas materiae, quia rem quamcumque spirituale aequiparare temporali, est eam ordinare ad rem longo ordine inferiorem. Hinc tantum ob inconsiderationem, vel ignorantiam facti vel juris leviter culpabilem simonia veniale peccatum est. Filliuc. tr. 45. c. 13. n. 13.

488. Princ. III. Poenae ab Ecclesia in simoniā realem statutae sunt sequentes. 1. Ob simoniacam collationem, et susceptionem ordinum ipso facto incurrit excommunicatio Papae reservata, juxta Extravag. cum detestabile 2. de simonia inter commun. Praeterea ordinans per triennium suspenditur a collatione quorumcumque ordinum, et ab exercitio munierum Pontificalium juxta c. si quis ordinaverit 45. de simonia. Ordinatus autem tam ab ordinibus receptis, quam recipiendis suspenditur c. si quis 8. l. q. 1. item c. per tuas 37. de simonia. Ex his Franc. Schmier L. 5. t. 2. c. 1. n. 235. advertit, hac ipsa suspensione denotari, ordines simoniace susceptos esse validos; item si non ipsem et ordinatus, sed ipso ignorante aliis pretium ordinanti dederit, nullam ab ordinato censuram incurri tum quoad ordines receptos juxta c. simoniace 22., tum quoad recipiendos ex paritate rationis. Ita sentiunt Less., Suar., Henrig. contra Sylvest. Confirmat P. Laym. hic n. 71. Quotiescumque suspensiō in jure fertur, censenda est propter culpam imposta, nisi contrarium expresse significetur: atqui in ejusmodi ignorantē nulla supponitur culpa: ergo.

Aliud est circa beneficia, ut infra dicetur. Denique nomine ordinum Laym. etiam hic intelligit primam tonsuram.

489. 2. Quando simonia realis committitur circa ingressum in Religionem, dantes et recipientes, si personae sint singulares, excommunicationem summo Pontifici reservatam ipso facto incurrit juxta Extravag. 1. de simon.: haec tamen excommunicatio raro incurrit, tum quia Lessius affirmit, istam Extravag. Urbani IV. non esse receptam, tum quia vari tituli sunt, qui in tali casu excusant a simonia, ut in resol. cas. videbimus. Conventus autem vel Capitulum qua tale, si temporale pro ingressu recipiat, incurrit ipso jure loco excommunicationis suspensionem ab officio, et illius executione quoad actus capitulares et jurisdictionales, ut probat Franc. Schmier l. c. n. 219. ex c. veniens 19. de simon. cum Suar., Pirrhing, König. Denique simoniace professus redditur inhabilis ad manendum in illo monasterio, quamvis in ipsa professio ex se valida sit, ut probat Suar. de simon. c. 57. n. 7. Hinc obligatur, ut vadat ad aliud sui ordinis monasterium c. veniens 19. c. de regularibus 25. c. quoniam 40. de simon. juxta Suar. l. c. n. 8.; nihilominus potest tam diu in suo monasterio persistere, donec per sententiam expellatur.

490. 3. Quando committitur simonia realis in collatione, praesentatione, institutione, electione, postulatione, vel alia quacumque provisione in dignitatibus, officiis, et beneficiis Ecclesiasticis, 1. tam conferens, quam obtinens, et omnis quomodo cumque concurrens ad simoniā (ut ait Franc. Schmier. l. c. n. 228.) incurrit excommunicationem summo Pontifici reservatam juxta Extravag. cum detestabile 2... 2. Collatio, et provisio ipso jure est nulla, ideoque pro visus sibi nullum jus acquirit, nec fructus lucrat, nec facit suos, et tenetur restituere jam perceptos ipsumque beneficium dimittere, etiamsi crimen sit occultum, ut ait Jansen. hic n. 25. Vide cit. Extravag. Pauli II. Addit Schmier. l. c. n. 231. cum P. Friderich, quod in hoc casu nequidem suffragetur triennalis possessio ex regula Cancelleriae de triennali possessore. Si vero talis adhuc alia beneficia habeat, quae legitima via absque simonia obtinuerit, tunc iis non privatur ipso jure, sed per sententiam judicis, nec ante hanc fit inhabilis ad alia. Vide Suar. de simon. c. 58. n. 6. Porro communior et probabilior est sententia contra Fagnanum, quod provisio tunc etiam sit invalida, quando non ipse beneficiatus, sed ipso nesciente alias quidam coemit suffragia pro beneficio electivo, aut collatorem pecunia corrupit (nisi ab alio ex odio, vel inique id contigisset) uti probat Laym. ex c. ex insinuatione 26. c. sicut tuis 33. §. quamvis. Item ex c. si dicujus 59. de elect., ubi excipitur; si beneficium simplex sit, et proviso ignorante, ac ratum non habente, simonia ab aliis commissa sit; post liberam resignationem Episcopum dispensare posse, quae exceptio firmat regulam.

491. Dixi hueusque simoniā realis: nulla enim poena juris incurrit: 1. Propter simoniā mentalem, quamvis per hanc graviter peccetur, si sufficienter deliberata sit, ut constat ex c. sicut tuis 33. sub finem, c. tuas nos. 34. c. ult. de simon. Franc. Schmier n. 246. de simon. vocat hanc receptissimam sententiam. 2. Neque propter alias simoniās reales, quam propter tres dictas, quae scil. committuntur circa collationem et susceptionem ordinum, circa provisionem beneficiorum et circa ingressum in religionem; quamvis etiam per alias reales simoniās deliberate commissas graviter peccetur, et quidem peccato sacrilegii. 3. Nec propter simoniā fictam, quando quis facte absque animo se obligandi vel implendi promittit temporale pro spirituali, vel contra; sicut enim haec non est vera simonia, ita nec inducit poenas. Ita Jansen. cas. 66. q. 12. n. 6. Nihilominus facte

promittens peccat graviter, et committit mendacium sacrilegum, habeturque in facto externo pro vero Simone, donec fictionem probet. 4. Neque ob simoniam pure conventionalem (nisi conjuncta sit confidentialis) incurritur poena, et censura juris ut communis tenet cum *Suar.* de sim. c. 55. num. 12.... 5. Neque propter mixtam, quae completa tantum est traditione rei temporalis, ut ait *Laym.* hic n. 68. cum consensu DD. Ratio *Suaresii* de simon. c. 55. n. 16. est, tum quia Canones semper requirunt traditionem rei spiritualis, tum quia non est satis completa irreverentia, donec res spiritualis tradita sit. Econtra sententia valde probabilis est, quae affirmat, quod illa conventionalis subjaceat poenis juris, quae completa est traditione rei spiritualis, quamvis nondum soluto pretio temporali. Ita sentiunt *Cajet.* *Sotus,* *Tolet.* *Nicol.*, *Garzias.* Contrariam tamen sententiam *Laym.* vocat in praxi tutam ex eo, quod poenae praesertim tam graves debeant esse strictae interpretationis. Vide utrumque *Nav.*, *Binsfeld.* *Covarr.* et alios.

492. 4. Poenae simoniae confidentialis sunt 1. Episcopi et alii Praelati superiores incurrint interdictum ab ingressu Ecclesiae, inferiores autem poenam excommunicationis summo Pontifici reservatae. 2. Resignatio vel collatio beneficii per simoniam confidentiale irrita est, et provisus evadit inhabilis ad idem beneficium postea possidendum. 3. Inducitur privatio omnium beneficiorum, ac pensionum prius obtentarum, non tamen exequenda a reo, nisi post judicis sententiam. 4. Beneficia in confidentiam collata et accepta Sedi Apostolicae reservantur, ita ut ab inferioribus conferri non possint; fructus etiam male interim percepti Camerae Apostolicae applicari debent. Vide *Laym.* l. c. a. n. 76. ex mot. prop *Pii IV.* et *Pii V.* n. 481. citatis.

Adverte cum *Laym.* n. 78. ad poenas istas incurrendas necessarium esse, ut simonia confidentialis opere impleta sit dato et accepto beneficio, licet accipiens vicissim suam promissionem non impleverit. Denique excommunicatione etiam incurritur a mediatoribus simoniae confidentialis, quando ab utraque parte tam accipientis, quam dantis completa est. *Suarez* hic c. 43. n. 15.

493. *Principium IV.* A simonia reali, et confidentiali, et excommunicatione per eam incursa *per se* loquendo, absolvere potest solus summus Pontifex juxta Extravag. 1. et 2. de simon. Si tamen delictum non sit publicum, nec ad forum contentiosum deductum, potest etiam absolvere Episcopus. *Trid.* sess. 24. c. 6. de reform. Possunt etiam Religiosi Mendicantes, ac cum iis participantes, sed non nisi pro foro conscientiae, si simonia non sit publica. *Palao* de simon. punct. fin. n. 2. Juxta *Reiffenst.* in L. 5. Decret. n. 334. nullus praeter Papam potest absolvere ab excommunicatione, suspensione, interdicto, vel aliis poenis, quae ob simoniam in susceptione, et collatione Ordinum incurrintur, etiamsi simonia sit occulta, ut probatur ex Bulla Sixti V. *Sanctum et salutare.* A simoniis aliis, v. g. mentali, conventionali, et reali (exceptis supra dictis n. 488. 489. 490. et 492.) absolvere potest quivis Confessarius approbatus. *Herzig.* p. 2. n. 201.

2. Si beneficiatus invincibiliter ignoraverit, beneficium simplex simoniae a se fuisse obtentum, dispensare potest Episcopus, ut illud, postquam libere resignavit, retineat, vel potius de novo acquirat, ut colligitur ex c. penult. de *Elect.* Si vero sit curatum, dignitas, vel Praelatura, non potest dispensante Episcopo illud retinere, nisi postquam collatum alteri, denuo vacaverit, ex supposito tamen, quod electio, vel collatio per sententiam fuerit reprobata. Vide *Reiffenst.* l. c. n. 337. Secus si necdum sit publice reprobata.

3. Si quis sciens vel consentiens beneficium simoniace obtinuerit, Episcopus nec pro foro interno nec externo dispensare potest, ut illud retineat, etiamsi simonia sit occulta. *Jansen.* n. 37. de sim.

4. Si simonia sit publica, ideoque necessaria dispensatio, pro foro externo recurrentum est ad Datariam Apostolicam, et supplicatio consignari supremo Datario: praeter causas impetrandi dispensationem (inter quas praecipue sunt scandalum in dimissione beneficii, et paupertas supplicantis) exprimendi sunt fructus ex beneficio percepti. *Reiffenst.* l. c. n. 343. Si vero simonia sit occulta, et consequenter dispensatio petenda sit pro foro interno, supplicare debet s. Poenitentiariae, inscribendo supplicium Cardinali summo Poenitentiario. Vide *Reiffenst.* ibid. num. 344.

494. *Princip. V.* Circa restitutionem rei simoniace acceptae observandum est. 1. Excepto beneficio *nihil spirituale simoniace* acceptum est restituendum; quia caetera vel non possunt restitui, vel non debent ante sententiam judicis, eoquod Canones tantum mandent restitutionem beneficii. Ita *Reiffenst.* de simon. n. 286. cum *Suar.* de simon. c. 59. a. n. 28. contra alios.

2. Pretium temporale pro re mere spirituali, quae non habet annum commodum temporale, ex jure naturali debet restitui ante sententiam judicis, nisi alter sponte remittat; quia res mere spirituales, v. g. Sacra menta, Consecratio, Benedictio non sunt pretio aestimabiles, nec vendibles, et ministri Ecclesiae non sunt domini, sed ministri ejusmodi rerum: ergo pro his rebus non suis, non possunt juste accipere, et retinere pretium temporale. *Laym.* de simon. n. 79.

3. Si vendatur simoniace res non mere spiritualis, sed quae habet coniunctum jus, aut commodum temporale, v. g. calix consecratus, castrum, cui annexum est jus patronatus, h. e. jus nominandi, seu praesentandi aliquem instituendum ad beneficium Ecclesiasticum vacans, tunc pretium quod accipitur pro auro, vel argento, vel alia materia calicis, aut pro fundo, retineri potest. Vide *Suar.* de simon. c. 59. n. 42., *Laym.* l. c. n. 82. et 83. *Ratio* est, quia licet talis venditio simoniaca sit, injusta tamen non est, si temporale commodum, quod in alterius gratiam dimittitur, justo pretio compensetur.

4. Licet beneficium Ecclesiasticum non sit mere spirituale, sed coniunctum habeat commodum temporale, pretium tamen pro eo acceptum ex jure positivo debet restitui, juxta c. de hoc 11. de simon. At cui restituendum? R. Juxta communio rem restituendum est, non danti, sed Ecclesiae illi, in cuius injuriam simonia commissa, sive in qua est beneficium simoniace collatum. Ita S. Th. 2. 2. q. 62. a. 5. ad 2. et q. 100. ad 4. *Suar.* de simon. c. 60. n. 8. probat ex cit. c. de hoc. Juxta alios licet dare pauperibus, ubi consuetudo viget, ut ait *Laym.* l. c. n. 82. Denique quidam probabiliter defendunt cum Sa V. Simonia, ante judicis sententiam restituendum esse ei, qui dedit, eo quod nulla lex ecclesiastica diserte praecipiat, Ecclesiae restituendum esse ante sententiam. Vide *Laym.* l. c. Si vero pactum rescissum sit ante collationem beneficii, debet pretium restitui illi, qui dedit, quia ob simoniam non completam poenas non incurrit; ergo nec privandus est suo pretio. Quod autem contra justitiam agat, qui non gratis confert beneficium ecclesiasticum, etsi conferens illud, pecunia interveniente, non exigat illam pro collatione beneficii, sed veluti pro emolumento temporali, quod alteri conferre non tenebatur, patet ex propos. 22. damnata ab Alex. VII. Unde recte infert *Suar.* l. 4. de simon. c. 59. quod beneficia sic conferens simoniace agat, quia beneficium revera vendit, etsi id se vendere non dicat. Vide *Viva* hic n. 5.